

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2013. február 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az emberölés előkészületének büntette miatt **I.rendű vádlott** és társa ellen indult büntetőügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. április 8. napján kihirdetett 12.B.324/2008/57. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy I.r. vádlott neve helyesen: **I.rendű vádlott**, II.r. vádlott neve helyesen: **II.rendű vádlott**, anyja neve helyesen: **II.rendű vádlott anyja** neve.

I n d o k o l á s :

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 12.B.324/2008/57.szám alatti ítéletével **I.rendű vádlott** I. r. és **II.rendű vádlott** II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 166.§ /1/ és /3/ bekezdése szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés előkészületének büntetében. Ezért a vádlottakat 1-1 évi - végrehajtásában 2-2 évi próbaidőre felfüggesztett-börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította az általuk előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlottak és védőjük jelentettek be fellebbezést felmentés érdekében. A fellebbviteli főügyészség átiratában a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta mindkét vádlott esetében.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő a felmentésre irányuló fellebbezést fenntartva, másodlagos kérelemként kiegészítette azzal, hogy amennyiben az ítéltábla az elsődleges indítványnak nem ad helyt, úgy részesítse a vádlottakat előzetes mentesítésben. A felmentésre irányuló fellebbezésre irányulóan, részben megismételve azokat az indokokat, érveket, amelyeket már az első fokú bíróság előtt is előadott, hivatkozott arra, hogy ahhoz, hogy az elkövető büntetőjogi felelősségét a „bűncselekmény elkövetésére felhív” elkövetési magatartás alapján meg lehessen állapítani, az ítéletnek konkrétan tartalmaznia kell az elkövetés idejére, helyére, módjára vonatkozó tényállási elemeket. Álláspontja szerint ezekre a tényezőkre nézve a vádlottak és **"A" személy** közt megállapodás nem jött létre, így a vádlottak nem követték el a terhükre rótt bűncselekményt. Lényegében a védő az első fokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadva hivatkozott arra is, hogy álláspontja

szerint **"A" személy** vallomására tényállást alapítani nem lehet, vallomása saját magával és a többi bizonyítékkal összevetve is számos ellentmondást tartalmaz, illetve a vallomásból nem egyértelmű az sem, hogy konkrétan mikor történt a vádlottak részéről a felhívás és mi lett volna az adott elkövetési magatartás. Emellett logikailag feloldhatatlan vallomásában az is, hogy ha már az első, sértett lakására történt felmenetel alkalmával komoly formában manifesztálódott a vádlottak részéről a bűncselekmény elkövetésére történt felhívás, miért nem tett említést erről a sértettnek, amikor ugyanazon estén visszament **sértett** lakására. Ehhez kapcsolódóan a védő kifogásolta az első fokú bíróság eljárását is, sérelmezve, hogy a bíróság **"A" személy** kihallgatását követően a nyomozati vallomásának elé tárása előtt nem adott kérdezési lehetőséget az ügyész és a védő számára, holott ennek a tanú szavahihetőségének megítélése szempontjából komoly jelentősége lett volna. Nem vitatva, hogy a vádlottak és a sértett közti viszony elmérgesedése miatt a vádlottak is érdekeltek lehettek abban, hogy **sértett**től **"A" személy** közreműködésével „megszabaduljanak”, álláspontja szerint a bíróságnak ezzel együtt azt is vizsgálnia kellett volna, hogy a sértettnek és **"A" személy**nek állhatott-e érdekében, hogy a vádlottak büntetőeljárás hatálya alá kerüljenek. Utalt e körben a védő a bizonyítás nehézségeire is, hivatkozva arra, hogy az ügyben rögzített hang és képanyag sem tartalmaz olyan adatokat, amelyekből egyértelműen állást lehetne foglalni a tekintetben, hogy kinek az ötlete volt **sértett** megöletése. Nem vitatva a rögzített anyag valódiságát, a védő álláspontja szerint a vádlottak nyilatkozataiban **"A" személy** személyiségének meghatározó szerepe volt, az ő rábeszélésére egyeztek bele a sértett megöletésébe, amely szándékuktól aztán **II.rendű vádlott** II. r. vádlott a későbbiekben próbált is elállni.

A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban foglaltakat fenntartotta. Emellett a védő kifogására reagálva annak az álláspontjának adott hangot, hogy az első fokú eljárás során a védelem jogainak korlátozásával járó eljárási hiba nem történt, **"A" személy** kihallgatása mindenben megfelelt az eljárási törvény előírásainak.

A vádlottak csatlakoztak védőjükhöz, **I.rendű vádlott** emellett elmondta, hogy jelenleg gyes-en van, másfél hónap múlva szeretne elhelyezkedni, ehhez azonban tiszta erkölcsi bizonyítványra lenne szüksége. **II.rendű vádlott** II. r. vádlott személyi körülményeivel kapcsolatban akként nyilatkozott, hogy korábbi munkahelye megszűnt, jelenleg egy **"X" települési** cégnél targoncásként áll alkalmazásban havi 125.000 Ft munkabérért.

A fellebbezésekre tekintettel az ítéletábra az első fokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348. /1/ bekezdése szerint mindkét vádlott vonatkozásában.

Ennek során megállapította, hogy az első fokú bíróság eljárása során sem abszolút, sem olyan relatív eljárási hibát nem vétett, amely az érdemi felülbírálatnak akadályát képezhette volna. Ebből következik, hogy a táblabíróság nem osztotta az adott védelmi hivatkozást sem, **"A" személy** tanúkénti kihallgatásának módja nem hordoz magában olyan törvénysértést,

amely miatt tanúvallomását ki kellett volna rekeszteni a bizonyítéki körből. Nem vitathatóan megállapítható az ügyben az első fokú eljárás elhúzódása, ugyanakkor ennek oka az eljárás megismétlése, ez esetben pedig a bíróságnak a megismételt eljárásban is olyan helyzetbe kell hoznia annak résztvevőit, hogy megfelelő módon gyakorolhassák törvény által biztosított jogukat, köztük a védekezéshez való alapvető jogot is.

A megyei bíróság az ügyben beszerzett és tárgyalás anyagává tett minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás megalapozott megállapításához szükséges volt. Minden lényeges bizonyítékot egyenként és összességében is megvizsgált. Megfelelő bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenységének eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak saját vallomásaiban és egymáshoz viszonyítottan is eltérések, ellentmondások észlelhetők, a felderítés során a folyamatosan beszerzett és általuk megismert adatokhoz igazították, próbálták hangolni a vallomásokat. Ugyancsak helyesen foglalt állást a tekintetben is, hogy **"A" személy** vallomásában ezzel szemben a lényeges kérdéseket illetően nem észlelhetők olyan következtetlenségek, ellentmondások, amelyek annak hitelességét megkérdőjeleznék. A hosszúra nyúló büntetőeljárásokban inkább általános, mint rendkívüli, hogy a korábban vallomást tett tanú az időmúlás hatására a tárgyaláson arra hivatkozik, hogy nem emlékszik már pontosan az eseményekre. Önmagában ez a körülmény nem lehet mérvadó a tanú szavahihetőségének vizsgálatánál. A megyei bíróság mérlegelésében nem érhető tetten semmilyen irányultság, nem pusztán arról van szó, hogy a vádlottak védekezésével szemben csak **"A" személy** tanúvallomása áll rendelkezésre. **tanú 1.** vallomása egyértelmű a tekintetben - és egyben meg is erősíti **"A" személy** vallomását abban, - hogy a vádlottak voltak, akik **"A" személy**rel fel kívánták venni a kapcsolatot, ők kezdeményezték a vele való találkozást is. **sértett** vallomásában megerősítette, hogy **"A" személy**től szerzett tudomást arról, hogy volt élettársa és **II.rendű vádlott** meg akarja vele öletni 500.000 Ft ellenében. Az első fokú eljárásban kihallgatott rendőrtanúk, **rendőr 1.** és **rendőr 2.** a nyomozásban részt vevő **"X" települési** rendőrkapitányság rendőrei határozottan állították, hogy **"A" személy** bejelentése előtt az eseményekbe nem folytak bele, semmilyen provokáció a nyomozóhatóság részéről nem történt, a nyomozati eljárásra, kép és hangfelvétel készítésére a **"A" személy** által számukra elmondott emberölés előkészületének büntetése utaló történések miatt került sor. Az első fokú bíróság a fenti bizonyítékok értékelése során alaposan körbejárta és vizsgálta annak a kérdését is, hogy kinek az érdekkörébe tartozott **sértett** megöletése. Ésszerű és logikus bizonyítékértékelésének eredményeként helyesen vonta le azt a végkövetkeztetést, hogy az a vádlottak érdekében állt. A rögzített hangfelvételekből nem emelhetők ki, nem vizsgálhatók csupán önmagukban - esetleges más tényállás megállapítására is alkalmasnak tűnő - egyes elemek, ha az összes többi bizonyíték egyébként zárt logikai láncot képez. Jelen esetben pedig ez utóbbi állapítható meg. A másodfokú eljárásban érvényesülő felülmérlegelés tilalma miatt az első fokú bíróság által rögzített tényállástól eltérő tényállás megállapítására, a bizonyítékok eltérő értékelésére csak bizonyítás felvételét követően kerülhetett volna sor. Bizonyítás felvételét a másodfokú bíróság azonban csak a tényállás megalapozatlansága esetén rendelheti el. Ilyen megalapozatlansági okot az ítéletábra nem észlelt, a megyei bíróság által megállapított tényállás mentes a Be. 352.§ /2/ bekezdésében írt hibáktól,

hiányosságoktól, így a Be. 351.§ /1/ bekezdése szerint alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának is.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést az első fokú bíróság a vádlottak bűnösségére. Helyes a bűncselekmény megnevezése, jogi minősítése is.

A vádlottak büntetőjogi felelőssége szempontjából nem bír relevanciával, hogy kezdettől fogva ők intéztek-e felhívást harmadik személy felé az emberölésre, vagy egy más személy részéről kezdetben történt ajánlkozásra reagálva, egyben átvéve a kezdeményező szerepet alakult ki bennük a komoly elhatározás, az elkövetés konkrét véghezvitelének részleteiben történő megállapodás. Ez utóbbi esetben az ajánlatot tevő személy felelőssége is szóba jöhet, de ez nem változtat azon, hogy saját cselekvőségük is kimeríti a Btk. 18.§-a szerinti, bűncselekményre felhívással elkövetett előkészületet. Egységes a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy a bűncselekmény elkövetésére történő felhívással megvalósul az emberölés előkészülete, ha az elkövető - anyagi előny kilátásba helyezésével - mást megbíz azzal, hogy adott személyt öljön meg. A védelmi érveléssel szemben nem szükséges tehát az emberölés előkészületének megállapításához, hogy a felhívásban az elkövető konkrétan megjelölje az elkövetés idejét, helyét, a kivitelezés módját.

A megyei bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta és megfelelően értékelte. Az emberölés fokozott társadalomra veszélyessége, az emberi élet kiemelkedő büntetőjogi védelme teszi indokolttá, hogy a törvény az emberölés előkészületét is büntetni rendeli. A bűncselekmény törvényi fenyegetettsége, 5 évig terjedő szabadságvesztés is a cselekmény tárgyi súlyát tükrözi. Az 1 év tartamban meghatározott börtönbüntetés a törvényi minimumban felfüggesztett formájában ekként inkább méltányos, mint eltúlzott, ezért az ítélet tábla annak enyhítésére okot, törvényes lehetőséget nem látott.

A Btk. 104.§ /1/ bekezdése értelmében a bíróság előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha a szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszti, és az elítélt a mentesítésre érdemes. Az érdemesség megítélésénél a bíróság a cselekmény jellegét, tárgyi súlyát, a terhelt bűnösségének fokát, személyiségét, életvezetését vizsgálja. Jelen esetben az ítélet tábla nem talált olyan körülményeket egyik vádlott vonatkozásában sem, amelyek az ilyen jellegű és tárgyi súlyú bűncselekmény mellett indokolttá tennék az előzetes mentesítésben való részesítésüket, ezért a másodlagos védelmi indítványnak sem tudott helyt adni.

Tekintve, hogy az ítélet további rendelkezései is törvényesek, az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helyben hagyta azzal, hogy a vádlottak személyi igazolványában rögzítetteknek megfelelően helyesbítette vezetéknévüket és II. r. vádlott anyjának vezetéknévét.

Győr, 2013. február 5. napján

Dr.Kovács Tamás sk. Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk..Miklós Mária sk.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ezzel a végzéssel a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. április hó 8. napján kelt 12.B.324/2008/57. szám alatti ítélete **I.rendű vádlott** I.r. és **II.rendű vádlott** II.r. vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Győr, 2013. február hó 5. napján

Dr.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül kiadó